

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. | Egy hórá . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttérli közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Felelősség nélkül.

Szeged, nov. 28.

Nem igen vette komolyan senki a szabadelvű párt egy csoportja által tartott összejöveteleket és értekezleteket, egészen addig, míg ime, a kormány legeslegfőhivatalosabb lapja bizonyítani nem kezdi, hogy az Atzél Béla bárónál gyülekező képviselők állítólagos célzatait alaposan megcáfoltta az O. É.

Ez már gyanus. Ha hivatkozni kezdenek a könyvatosokra, minden ember ingadozik. Különösen ez esetben, mikor egyidejűleg közöltetik az a határozat, melyet az ártatlan gyülekezők tudtul akarnak adni a közönségnek, de első sorban és mindenek fölött a szabadelvű pártnak és a kormánynak.

A Nemzet nem érti ugyan, mi ok foroghatott fönn arra, hogy a harmincznyolczak és akik még velük tartanak, a megállapodásaikat külön konferenciákon vegyék tárgyalás alá, de a kormány lapján kívül megérti ezt mindenki. Világos és érthető az nagyon, mit akarnak az értekezők, mikor sulyt fektetnek annak megengedhetlenségére, hogy a párt vezetésére erre nem jogosított tényezők, egyesek vagy csoportok illetéktelen vagy parlamentáris értelemben helytelen befolyást gyakorolhassanak.

Érthetőbb ez a határozat, ha megnézzük az indokolását. Azt, hogy a pártot egyedül az és azok közreműködésével vezesse, aki és akik ezen ténykedésükért a parlamentáris musz törvényei értelmében kizárólag felelősek. És azt, hogy a tanácskozó képviselők nagy horderejűnek tartják, mikép a párt és az annak kebeléből alakult kormány között helyreállítsák és állandóan biztosítsák azon egyedül helyes viszony, mely szerint a kormány kezdeményez és végrehajt, a párt pedig határoz és ellenőriz.

Nagy fontosságú beismerés van ebben mindenekelőtt. Az, hogy a szabadelvű párt és a kebeléből alakult kormány közt eddig, visszamenve nemcsak a Szapáry, de a Tisza-ára is, nem volt érvényben az a helyes viszony, melynek biztosítását most kell sürgetni és követelni épen a Wekerle miniszterelnöksége alatt.

Százsor ismételte ezt az ellenzéki sajtó évek sora óta és ezerszer jött rá az irányzatos czáfolat. Valóságos leczkék tartottak a kormánypárti lapok arról, hogy az ellenzék tudatosan hamis színben tünteti föl a szabadelvű párt viszonyait és valahányszor a kép-

viselőházban szóba került ez az egészségtelen helyzet, ott is véres csatákat vívtak, különösen a Hegedüsök és Pulszkyak, hogy az ő pártjuknak egysége fölött áll minden kétségnek és hogy az elsőtől az utolsóig minden szabadelvű lélek kész a vezérért és a kormányért élni és meghalni, de különösen — élni.

Ugyanezt hirdették ezek az urak és ezek a lapok, mikor Szapáry gróf bukása volt előkészítés alatt és mikor a nagy szabadelvű párt tulajdonképen azt sem tudta, hányadán van a válsággal és a kabinet alakítással. Mindenki tudja, hogy nem a szabadelvű körben dőltek el a válság kérdései és megoldása, hanem a körnek külön termeiben és a pamlagokon, ahol összedugták a fejüket Wekerle, a jövő embere és egyes kegyeltek, de legfőképp Tisza Kálmán, a közlegény.

Valóságos kaczerkodást visz véghez a volt miniszterelnök azzal, hogy közlegénynek nevezi magát és különös nyomatékkal hangsúlyozta ezt a „szerep” minőségét azután is, hogy Wekerle már visszatért mint kinevezett miniszterelnök. De igen sokan vannak már most a szabadelvű pártban, akik jól tudják, mit tartanak ama bizonyos közlegénységről, mely mögött egy klikk dolgozik, felelősség nélkül. Ugy értve ezt természetesen, hogy a klikk nem vonható felelősségre senki által, hanem azért viselni fogja a következtéseit annak a kulisszák mögötti játéknak, mely a benne szereplőket egyszer s mindenkor lehetlenné teheti.

Épen arra adták meg a tanácskozó képviselők az alkalmat és a módot, hogy a felelősség nélkül kormányzó közlegények elveszítsék azt a kényelmes talajt, melyen a háttérbe vonulva oly fényesen kielégíthették személyes érdekeiket.

És kétségtelenül van a szabadelvű pártból való tanácskozó csoport föllépésének még egy olyan célja, mely a klikk-uralom megtörésére vezet. A mit ma még el nem ösmernek, a fuzió is ott van ama bizonyos tanácskozások mögött és ha létrejön a fuzió, ami legalább is nincs kizárva, akkor aztán a híres klikk elmehet oda, ahol a part szakad, mert ez esetben oly elemek fognak bevonulni a szabadelvű klubba, akik nem bujnak félre a sarkokba a kaczerkodó közlegények elől és nem utólagos duzzogással fogják tudomásul venni a kormány befejezett tényeit, hanem azok létesítésénél követelik maguknak az őket illető befolyást.

Rendjel adományozás. Ő felsége Garzsi Lajosnak, a lipótvári állami elemi iskola nyugalmazott igazgató tanítójának, a népnevelés terén 40 éven át tett jeles szolgálatai elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozta.

Wahrmann Mór halála. A közélet ezen kitűnőségének elhunytáról mély megilletődésel értesült az ország közönsége. Wahrmann Mór egyike volt azon ritka, kiváló férfiaknak, kik évtizedek óta szakadatlanul — pártállásukra való tekintet nélkül — hasznos szolgálatot tesznek a közügyeknek. Kiváló képességei, pénzügyi és nemzetgazdasági ügyekben föltűnt gyakorlati érzéke első helyet biztosított neki a parlament pénzügyi bizottságában, melynek hosszú ideig volt elnöke. Mindenkor hazafias magyaros szellem jellemezte tevékenységét. Csak rövid idő óta volt elnöke a budapesti kereskedelmi és iparkamarának. Itt az elnöki tisztet az ismeretes Kochmeister féls affair után vette át. Wahrmann szelleme a kereskedelmi és iparkamarát rövid idő alatt áthathotta és ez a testület az ő elnöksége alatt született ujjá.

Wahrmann elnöke volt számos közhasznú intézménynek és pénzintézetnek, melyeknek pótolhatlan veszteség a megboldogut elhunyt.

A zsidók emancipációja után ő volt az első, ki képviselői mandátumot kapott az első perctől az utolsóig becsülettel felelt meg hivatásának.

Szegedről a kereskedelmi és iparkamara, valamint a zsidó hitközség képviselteti magát a nagy férfiú temetésén.

A kereskedelmi és iparkamarát Weiner Miksa és Kulinyi Zsigmond titkár fogják képviselni a temetésén. A zsidó hitközség Löw Immanuel főrabbi, Milkó Jakab és Neubauer József hitközségi tagokat és Weitzenfeld Zsigmond jegyzőt küldte föl a temetésre.

A küldöttségek ma délelőtt az expresse vonattal utaztak Budapestre.

A fővárosi sajtó terjedelmesen foglalkozik a Wahrmann-család gyászával és rokonszenvesen méltatja az elhunyt nagy férfiú jelentékeny érdemeit.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 28.

A képviselőház ma folytatta az indemnity törvényjavaslat tárgyalását, melyen hatásos beszédet tartott Eötvös Károly. Megelőzőleg elhatározta a ház, hogy testületileg jelenik meg Wahrmann temetésén.

Wahrmann emlékezete.

Elnök az ülést 10 óra után megnyitja. Bejelenti, hogy szomorú értesítést vett Wahrmann Mór halálára. Indítványozza, hogy a ház mély részvételnek adjon kifejezést, koszorút helyezzen a koporsóra, a temetésen

testületeileg megjelenjen s e miatt ülést csak egy órákor tartson. (Általános helyeslés.)

Hegedüs Sándor a pénzügyi bizottság nevében méltatja Wahrmann érdemeit, ki nek lelkiismerete, buzgalma és szakértelme, de lelkének emelkedettsége is kiválóvá tették működését. A pénzügyi bizottság kebelében különös fontos és sikeres volt munkássága. (Helyeslés.)

Eötvös Károly: Egészében hozzájárul az elnök indítványához, mert ő is barátját vesztette el Wahrmannban, ki a felekezeti egyenjogúságért lelkesen küzdött s most annak kivívásának előestéjén halt meg.

Apponyi Albert gróf: Indítatva érzi magát, hogy ő is kifejezze hozzájárulását az elnök javaslatához. A felsorolt érdemekhez csak azt teszi hozzá, hogy nagy érdeme volt Wahrmannnak a kereskedelem magyarosítása terén. (Helyeslés.)

Az indemnyti.

Következik az indemnyti törvényjavaslat tárgyalása.

Szalay Imre: Nem lesz bő, mert előtte már sokan kifejtették álláspontját a függetlenségi pártnak. Ugy tett a kormány, mint az a kereskedő, aki azt írja fel: kereskedés a szabadelvűséghez, s mikor a kereskedő megbukik, jön helyébe más, új firmát tesz ki, de az üzlet megmarad. Így vagyunk a mai kormányval, mely új fejet, cégétáblát kapott, de az üzlet, a politika, ugyanaz maradt.

Foglalkozik a közgazdasággal s különösen a szőlőszettel, melyet egészen elhanyagol a kormány. Pedig Wekerle megígérte, hogy a gyártott bor ellen intézkedni fog Fölvilágosítást kér, hogy a közös vámterület daczára Ausztriában a gabonánkat megvámolják. (Wekerle tagadólágg rázza fejét.) Hiába tagadja a miniszterelnök ur, befogom bizonyítani. Tirol és Vorarlberg területén történt. Nem szavazhatja meg az indemnyitást.

Eötvös Károly: Annak oka, hogy az indemnyitás vita hosszabb és élénkebb, mint egyébkor volt, az új kabinet alakulásában van. Ez a vita sok tekintetben tisztázta a helyzetet. Ő a helyzet-változásban nagy előnyöket lát úgy a pártjára, mint az országra nézve. Érzik, hogy elvek fognak küzdeni elvek ellen, ellentétben a 15 éves kormányzással, mely alatt a pártoskodás és személyeskedés dominált. Az eddigi kormányok hatalmat és taktikát állítottak velük szembe. Ők csak az eszmék varázsával szálhattak sikra. (Helyeslés a szélsőbalon.) A mostani elvekké váló küzdelem tisztán engedni majd látni a társadalmat is, melyet eddig elámitottak. De ha az elvek harcra elmarad, a nemesebb szenvedélyei föl fognak újból támadni. A másik oka az indemnyti hosszúságának, Apponyi remek fölszólalásai voltak. Tudja, hogy az ugynevezett katolikus világi rendek bizonyos reménnyel voltak Apponyi állásfoglalása előtt a vallásügyi reformok megakadályozása iránt. E remények meg fognak hiúsulni. Rendkívül becsesek voltak Apponyi kijelentései, melyek fölöslegessé teszik részéről a bővebb fejtegetést. Bizonyos tekintetben örül Vajay fölszólalásának, mert bebizonyította, hogy orthodox fölfogás mellett is lehet valaki a függetlenségi pártnak hive. Utal azokra az időkre, mikor az egyház a tized eltörlésébe s az unitarius vallás behozatala alkalmával a vallási egyenjogúságról hozott törvény létrehozásába beleegyeztek. Ma tehát, mikor a fejlődés magaslatán vagyunk, teljes joggal várhatjuk, hogy a katolikus egyház férfiai nem maradnak elődeik mögött. Helyesli a reformjavaslatukat, mert alapjukat 1848-ban rakták le s bennök az ő elveiket látják megvalósulni. Hivatkozik a független-

ségi pártnak a választások alkalmával kibocsátott programjára, melyben föl vannak véve a vallásügyi reformok. (Helyeslés a szélsőbalról.) És ha a kormány arra határozná el magát, hogy Magyarország önállóságát fogja kiküzdeni, ő és pártja ezt helyeselné. (Tetszés és derűtség a szélsőbalon.) A zsidóknak teljes egyenjogúságot kell adni, hogy egészen hozzá forrjanak a nemzethez. (Thaly Kálmán és Visontai Soma hangosan vitatkoznak.)

Elnök: Csöndet kérek.

Eötvös Károly: A házassági jog szabályozása égetően szükséges a zavarok megszüntetése végett.

Fölhossa ezután, hogy a lapokban azzal vádolják, hogy ő a kormányval nagyon jó barátságban van s a nemzeti párttal nem akar fegyverbarátságot. Az előbbi álláspontjánál fogva szükségtelennek tartja bizonyítani. A nemzeti párttal való szövetség lehetetlen a nagy különbség miatt, mely a két párt közt van. Kívánja, hogy a nagytehetségű Apponyi vagy a kabinetben, vagy az ő pártjában legyen. (Zajos derűtség.) A fegyverbarátság mindig fönnállott akkor, ha szükség volt, véderővitánál, Hentzi-szobránál. De nem állott fönn Kossuth honosságá, a közigazgatás államosítása stb. kérdésében. A törökök mindig egy tatár csapatot vittek magukkal a harcra tartaléklágg s mikor győztek, a tartaléktól elszedték a fegyverüket. Ő és pártja nem akar a nemzeti pártnak ilyen tartalékcsoport lenni. (Zajos tetszés és derűtség a szélsőbalon.) A fuziónak Apponyi és a kormánypárt közt azonban végbe kell menni, mert Apponyi és Wekerle kijelentései közt különbséget nem lát.

Ő is gyakran bekandikált a hatalom gyümölcsöskertjébe (Derűtség), de ő sohase érzett vágyat átmenni a kerítésen. (Derűtség.) A fuzió alkalmával valaki azzal érvelt a fuzió ellen, hogy a balközép nagyon ki van éhezve, hát kár ráereszteni a hatalom gyümölcsös kertjére. (Derűtség.) Megjósolja, hogy Apponyi mielőbb vagy a kormányval vagy a szélsőballal fuzionál.

Átérve a közigazgatási reform kérdésére, elsőnek tartja a választások tisztaságára irányuló reformot. A kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat nem nyújt kellő garanciát. (Helyeslés a szélsőbalon.) Követeli a választói jog kiterjesztését. (Helyeslés az ellenzéken.) A véderővita alatt tapasztalt elkeseredésnek forrása az 1887-iki választások alatt elkövetett visszaélésekben volt. Abban nincs igazság, hogy a szélsőbal politikáját az abdicatio politikájának nevezi. Ez a tuloldalra áll. Deák megmondta már, hogy mit sem ér az a politika, mely a jogot elismeri, de megvalósítását megtagadja. Így tesz Wekerle is a nemzeti jegybankkal és sok nemzeti törekvéssel. (Helyeslés a szélsőbalon.) A nemzeti törekvéseknek ott kellene ragyogni a koronában, a hadseregben, a külképviseletben, a czimerben, a lobogóban. (Zajos helyeslés a balon.) A királynak udvara sem magyar . . .

Károlyi Gábor: Ott van a járvány-gróf!

Eötvös Károly: Minden győzelem, bár a magyaroknak köszönhető, az osztrákoknak tulajdonított.

Hol van a külképviselet magyarsága? Hol van a magyar czimer és a magyar lobogó a közösségben. Ez az a megszentelt fájdalom, melyről Eötvös „Bucusu“-jában énekel. (Tetszés az ellenzéken.) A specifikus

magyar hazafiság nemcsak a nemzeti aspirációk iránt való lelkesedésben, hanem a jogok és alkotmány megvédésében, az állami lét föntartásában s az idegen érdekeinket támogató véreink ellen való küzdelemben nyilvánkozik. Minthogy ezt a küzdelmet és hazafiságot nem látja kifejezve a kormány programjában, a törvényjavaslatot nem fogadja el. (Zajos tetszés és taps a bal- és szélsőbaloldalon.)

Elnök: T. ház! (Nagy zaj.)

Gróf Károlyi Gábor: Öt perc szünetet kérünk.

Elnök: Az ülést öt perczre felfüggesztem. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Szünet után felszólal.

Apponyi Albert: Reflektál Eötvös szavaira. Most Eötvös lett a násznagy, ami különben másodrendű szerep, az elsőség a frigykötöket illeti. Amíg a belügyi reformok oly elintézését nem nyernek, mint a minötök kívánják, míg a 67-iki kiegyezés oly módon nem fejlesztetik, mint öök követelik, álláspontjukon meg fognak maradni, mert öök nem hatalmi és nemesi ambícióból küzdenek. Tartoznak ezzel választóiknak, önmaguknak és a nemzetnek. (Helyeslés a balon.)

Eötvös Károly személyes kérdésben szólal föl. Ő nem mondta, hogy személyi ambícióból fog Apponyi fuzionálni.

Apponyi Albert: Nem mondta, igaz.

Eötvös Károly: No hát akkor hangulatos fölszólalásának nem is volt alapja. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ugy fog minden bekövetkezni, amint mondtam, akár teljesedik a programjuk, akár nem. (Ellenmondás és zaj a balon.) Arra a násznagyi szerepre, hogy Apponyi a kormánypártba lépjen, nem vállalkozik, de arra, hogy a szélsőbalra jöjjön, arra nagyon szívesen. (Zajos derűtség.) Az ő pártja olyan erősen áll, hogy annak vezére nincs szüksége, de nem is lehet vezetni (derűtség), mert a nemzet adta meg utjának irányát, melyen haladnia kell. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Thaly Kálmán: A zsidók recepciójának kérdéséről szól. Mióta csak tagja a parlamentnek, mindig támogatta Irányinak, a párt vezérének . . .

Egy hang: Hisz nincs pártvezér.

Thaly Kálmán: Ő az volt. (Zajos derűtség.) Mindig támogatta a vallásszabadságra vonatkozó indítványát. (Helyeslés.) E miatt nincs szükség recepcióra, mert ez magában foglalja azt. Nem helyesli, hogy a kormány még az általános vallásszabadság előtt akarja törvénybe ígteni egy kiválasztott kedvenc vallásfelekezet recepcióját. S ha mégis lesz recepció, vettessenek alá azon törvényeknek, amiknek egykor a prorestánok alá voltak vetve. Folytatja a gyümölcsöskert történetét. Vannak, akik ott alusznak benn a kertben, tátott szájjal várják, hogy a gyümölcs beléje essék. (Derűtség.) Vannak, akik rázzák a fát. (Zajos derűtség.) Ő se kíván átmenni a kerítésen; nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Elnök a vitát berekeszti.

Hegedüs Sándor előadó összefoglalja az általános vita eredményeit s foglalkozik az egyes beszédekkel. Apponyi állásfoglalása iránt különösen a legnagyobb elismeréssel tartozik s ha volt valami kétely, aggály vagy gyanu irányában, most ez teljesen eloszlott. Vajayval szemben hangoztatja, hogy álláspontja elfogultságra vall. Allítja, hogy a klerusnak egy országban sincs akkora tisztelete, sehol oly nagy szeretettel nem viseltetnek iránta, mint nálunk, viszonzásul azon fenköltésnek és hazafiságnak, melyet a klerus tanusit. Polemizál Polónyival és Eötvössel, valamint Apponyival s ajánlja a tvjavaslatot elfogadásra.

Thaly Kálmán személyes kérdésben szól föl, melyre Hegedüs röviden felel.

Helfy Ignác záróbeszédében konstatálja, hogy a vita igen magas színvonalon állott s hogy gróf Apponyi Albert beszéde valóban hazafias cselekedet volt. Határozati javaslatát újból elfogadásra ajánlja.

A ház többsége a javaslatot Helfy indítványának mellőzésével elfogadja.

A részletes vita holnapra marad.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter be- terjeszti a fizetési meghagyásokról szóló törvényjavaslatot.

Az igazságügyi bizottsághoz utasítatik. Ülés vége 2 órakor.

Ujdonságok.

— nov. 28.

Tájékoztató.

Nov. 30. D. u. 4 órakor a javadalmi bizottság ülése.

Decz. 2. D. u. 4 órakor a milleniumi bizottság ülése.

Deczember 4-én. Százász szabályozó bizottság ülése.

— **A trónörökös Szegeden.** Ferencz Ferdinánd főherczeg — mint megbízható forrásból értesülünk, — november 30-án érkezik Kistelekre és onnan Pallavicini örgróf vadászakastélyába hajt. Az örgróf nagy vadászatot rendez, melyen számos főúr vesz részt. Három napra van tervezve a vadászat és mint halljuk, fölhajják az örgróf összes csongrádmegyei biztokát, mely mintegy 105 ezer hold területen fekszik. A gazdasági tisztség 5000 drb leterítendő nyulat adott előre el több vadkereskedőnek. A vadászat költségei eddig hatvanezer frtra rugnak. Valószínű, hogy a főherczeg a vadászat után Szegedet is meg fogja tekinteni. A Tisza-szállóban Pallavicini örgróf részére rendelték öt szobát, ez láthatólag azért történt az örgróf nevében, mert a trónörökös el akarja kerülni az ünnepélyes fogadtatás kényelmetlenségét. Pallavicini örgróf ma pusztaszeri vadászakastélyába megérkezett. Különbösen a mai fővárosi hírek szerint a főherczeg kíséretében lesznek még két főherczeg, esetleg Tisza Lajos gróf miniszter, számos magnás s több ur azok közül, akik Ferencz Ferdinándot a földet körüljáró nagy útjára kísérik. A prezuntív trónörökös deczember 3-án, esetleg 4-én Bécsbe utazik, 5-én és 6-án bucsulátogatásokat tesz a királynál, a főherczegeknek és 7-én indul el nagy útjára. Hogy a főherczeg Szegedre is eljön, azt a hirt a fővárosból is megerősítik.

— **Lapunk szerkesztője,** Kulinyi Zsigmond, két napra Budapestre utazott. Távollétében a szerkesztői teendőket Békefi Antal főmunkatárs végzi.

— **A millenium Szegeden.** Deczember 2-án délután 4 órakor a milleniumi ünnepségek módozatait megállapító bizottság Lázár György dr. helyettes polgármester hivatalos helyiségében ülést tart.

— **A böjtök napjai.** Tegnap, vasárnap vette kezdetét az Advent s tart a kereszténység nagy ünnepéig, karácsonyig. Az Ur eljövételére készül az egyház és minden zajesabb mulatságot eltölt a négy hétről, melyre szigoru böjtöt rendel a hívőknek. A pápa violaszint, a bánat szimbolumát ölti magára. A friss téli hajnalokban harangszó csendül: megkezdődnek a róraték. A Megváltóért való négyezer évi sóvárgás festéseül a szavak csendülnek meg az oltár előtt: Harmatozzatok egék felülről és a föld teremje az Üdvözítőt...

— **A nász örömei** is betiltja az egyház a négy hétre. Az első róraté tegnap reggel 6 órakor volt a hely. templomban s ugyancsak itt minden vasárnap és ünnepnap.

— **Az új képviselőválasztás.** Vasárnap délelőtt 11 órakor értekezletet tartottak a

szabadelvű párt szegedi választói. Zsótér Andor pártelnök hívta össze a kormánypárti választókat. A választók meglehetősen számban megjelentek a Tisza-szálló nagytermében, hol a pártelnök üdvözölte őket. Rövid beszédében bejelentette az elnök, hogy Tisza Lajos gróf miniszter lett és így Szeged első kerületének képviselői mandátumát le kellett tenni, hogy ennél fogva a központi választmány az új választásra már határidőt is tűzött ki. A választás deczember 11-én lesz. Fodor István vette át ezután a szót és kéri a pártot, hogy ismét Tisza Lajos grófot kiáltsa ki jelöltjének. Ami meg is történt nyomban. A pártelnök ezután kimondotta, hogy Tisza Lajos gróf képviselő jelöltje az első kerületi szabadelvű pártnak. Fölkérte az elnök dr. Tóth Pál főjegyzőt, mint a párt jegyzőjét, hogy a végrehajtó bizottság elkészített névsorát olvassa föl. A névsor fölolvása után véget ért az értekezlet. Tisza Lajos grófot a jelölésről táviratilag értesítették, s mint értesülünk, ő is táviratilag köszönte meg s fogadta el a párt bizalmát. A függetlenségi párt is teljes akcióba lép a közel napokban. A párt vezérférjai ma-holnap egybehívják az értekezletet.

— **A Tisza zajlik.** Tegnap megjött már a Tiszának a téli képe is, a zajlás. Míg erre lefelé csak igen keveset tudunk még a jégről, a Tisza vastag táblákat hozott le tegnap a felsőrésztől. Tele volt velük a folyó. A zajlást a partokról nagy közönség nézte.

— **Vasutas bankett.** Az államvasutak szegedi üzletvezetőségének egyik főnöke, Enyedy Károly tiszteletére bankettet tartottak tegnap a Tisza-szállóban a vasutasok, abból az alkalomból, hogy Enyedy üzletvezetőt újabban előléptették. A banketten képviselve voltak a szegedi üzletvezetőség alá tartozó összes vonalok, az állomásokat a főnökök és küldöttségek képviselték. Ilyenformán nagyon megszapordtak: háromszázan vettek részt a vidám vacsorán, melynek folyamata alatt számos felkőzöntő hangzott el. Elsőnek Steiskal felügyelő emelt poharat s szép beszédben éltette az ünnepeltet. Utána Kacsó Lajos felügyelő mondott lendületes toasztot, szintén Enyedit éltette. Beszéltek még dr. Kotányi, majd újból Kacsó s még többen. A vidám estély a késő éjjeli órákba nyult.

— **Javadalmi bizottság.** Szerdán, november 30-án d. u. 4 órakor a javadalmi bizottság ülést tart, melyen a szesz-italmérésnek albérltetbe leendő kiadására vonatkozó árlejtést fogja kiírni a bizottság.

— **Egy hadbíró kitüntetésé.** Szép ünnepelésnek volt színhelye ma a honvédtiszti pavillon. Micskey Kálmán alezredes hadbíró mellére tüzték föl a Ferencz József-rend keresztjét, melylyel ő felsége tüntette ki vitéz katonáját. Az ünnepelésen jelen volt az egész honvéd tisztikar, több katonai előkelőség s a kitüntetett hadbírónak számos tisztelője. A kiváló törzstiszt kitüntetését a hivatalos lap legutóbbi száma közli a következőkben: Ő felsége Micskey Kálmán m. kir. szegedi II-ik honvédkerületi parancsnokság törzséhez tartozó alezredes-hadbírónak huzamos időn át teljesített buzgó és különösen sikeres szolgálatainak elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **A Dugonics-társaságból.** A szegedi irodalmi és tudományos társaság igazgatótanácsa ma délután ülést tartott Lázár György dr. elnöklete alatt. A két osztály ügyrendjeinek letárgyalása volt az ülés főbb teendője. Ezt el is végezte, azonban az osztályok által kidolgozott ügyrendeken olyan módosításokat tett, melyek azoknak újból való

átdolgozását teszik szükségessé. Az ügyrendeknek a megállapodások szerint való egyöntetű kidolgozásával az igazgató-tanács Békefi Antal főtítkárt bizta meg. A közönséget az ügyrendeknek az a pontja érdeklí természetesen főképen, amely a felolvasó ülések tartásáról szól. Az igazgatótanács úgy határozott ebben a dologban, hogy a felolvasó üléseket az irodalmi és tudományos osztályok lehetőleg közösen tartásuk havonként egyszer és pedig lehetőleg minden hónapnak első vasárnapján. Különbösen annak idején minden tekintetben tájékoztatni fog a felolvasások tartására nézve a közönség. Jó benyomást tett az igazgató-tanács mai ülésén a rendes tagoknak felolvasások tartása iránt nyilvánított érdeklődése, hogy már is jelentkeznek műveikkel. Eddig három író jelentett be felolvasást, 2 vidékről, 1 helyből. Az igazgató-tanács mai üléséből megkeresi az osztályok elnökségeit, hogy ezek a rendes tagok figyelmét már most, a működés megkezdésekor hívják fel az alapszabályok azon rendelkezésére, hogy az év folyamán minden rendes tag köteles a felolvasó asztalnál megjelenni és e végből lehetőleg idején jelezzék felolvasásaikat, hogy a felolvasó ülések munkaprogramja mentől messzebbre eső időre egybeállítható legyen.

A főtítkár jelentést tett végül az alapító és pártoló tagok gyűjtésének eddigi eredményéről.

A Dugonics-társ. támogatása igazán szép eredménnyel nyilvánult eddig is és bízható, hogy még jóval fog gyarapodni ezenfelül is a társaság anyagiakban. Érdekes statisztika az, amely a pártolás eddigi nyilvánulásáról szól. Ebből nemcsak az tudható meg, hogy honnét nyilvánult meg eddig a támogatás, hanem az is, hogy honnét várhat még az irodalmi és tudományos társaság pártolást. Az alapítók száma a mai napig összesen 30. Ezek közül 25 Szegedről, 5 a fővárosból és vidékről. A 25 szegedi alapító között csupán két közintézet van, egy pénzintézet és egy egyesület. Szeged hölgyközönsége is képviselve van az alapítók sorában — 2 taggal. Érdekes a külön fölemlítésre, hogy a város könyvkiadó és nyomdatulajdonosai — kettő kivételével — szintén alapító tagok. Az alapítók szép számához képest azonban, sajna, a pártoló tagok száma még korántsem felel meg annak, amire a társaság a társadalom részéről számíthat. A pártoló tagok száma ma 130. Mintegy 25 vidéki ezek közül is. S föl kell jegyeznünk, mint feltűnő körülményt, hogy Szeged hölgyeihez a társaságnak a pártoló tagok közt nincs szerencséje — csak a legkisebb számban sem.

— **Tisztogatás a megyében.** Említettük a minap, hogy mily botrányos állapotok uralkodnak a szomszédos Horgos községben. A vármegye közgyűlése egy bizottságot küldött ki az ügyek megvizsgálására, mely jövő hó 8-án fogja megkezdeni működését. Mint a Szentesi Lap írja a vizsgálat valószínűleg több fegyelmi eljárást fog vonni maga után.

— **A Kötsönös Rókusék városában.** Más vidéki városban, mikor valakinek a házára kitűzik az árverést, sugnak bugnak a malom alatt és egyéb nyilvános helyeken. Sajnálják vagy leszólják a tönkre ment házigazdát, esemény számba megy, ha valakitől elveszik a házat árverésen. A Kötsönös Rókusok városában ez másképen megy: vasárnap csak tízenegy házra volt kitéve az árverés s alig tudta ezt más valaki, mint épen azok, akik elszánták magu-

kat, hogy Kőtsönös Rókusokká lesznek. Nem is először akarta tegnap megtartani a pénzügyigazgatóság ezeket az árveréseket, más alkalommal is próbálta már elsütöni e házakat, de még nem sikerült. Első alkalommal 5 százalék bánatpénzt kívántak a föltételek a venni szándékozótól. Árverés-kor megdöntötték a dolgot. Kevés talán mégis az 5 százalék bánatpénznek, könnyen ott találja hagyni a vevő. Most 15 százalék volt volna a bánatpénz, csak hogy ettől meg a legelszántabbak is megijedtek, úgy hogy nem igen akadt versenyző. Így aztán sem először, sem másodszor nem kerültek, majd talán harmadszorra kerülnek össze alkalmas áldozatok. Az egész dologban pedig az a bosszantó a venni szándékozókra nézve, hogy pénzeszkájuk hónapokig hever kamat nélkül a magasabb pénzügyi politika ezen kinövése miatt.

— **A város nyomdásza.** Vasárnap tartották meg a városi nyomtatványok szállítási vállalatára az árlejtést. A beérkezett pályázatok közül Báb a Sándor ajánlata volt legelőnyösebb, az egységi árakból 11 százalékot hajlandó engedni. Az árlejtési bizottság Báb a Sándor ajánlatát javasolja a tanácsnak elfogadásra.

— **Elveszett szentség.** Nagy dolog lett volna, ha igaz lett volna. De csak félig volt az. Ma reggel öt órakor ugyanis azzal verte föl a belvárosi templom szolgája Szűcs rendőrségi jegyzőt, hogy ellopták a szentséget a templomból. Azonban mire a templomhoz ért a jegyző, a szentség előkerült a sekrestyéből.

— **Az alapítványi óda.** Ma tárgyalta a tanács azt a száz soros ódát, melyben az a rendkívüli gondolat van kifejezve, hogy „az alsóvárosi apáczaikolában megjelent a király, kinek neve mellett minden magyar föláll”. A tanács is állva ülésezett ezen ünnepi alkalommal és következőleg méltatta a drága költeményt: Oltványi Pál alapítványi ódája tudomásul vétetik és Koncz Antal levéltárosnak kiadatik. Mivel érdemelte ezt meg Koncz Antal?

— **Az a bizonyos kamathátralék.** Az árvtárban kezelt tőkék egy része kölcsönképen van kiadva egyes adósoknak, kiknél, mint egy alkalommal már megirtuk, a lejárt kamatok hátraléka 31,929 forintra szaporodott föl. Az árvtári zárszámadás ezen szembeötlő adata feltűnt a belügyminiszteriumban s rendelet érkezett a hatósághoz, hogy ezt a rengeteg hátralék-szaporulatot a legnagyobb erélylyel be kell szerezni. Ma tárgyalta a tanács a miniszter leiratát és meghagyta az árvaszéknek, hogy 1893. évi január 15-éig közölje, mily intézkedéseket tett az árvtári kamathátralékok beszerzése érdekében.

— **Egy derék iparos halála.** Általános őszinte részvétet kelt városzerte Szegednek legderékabb, becsületes iparosmesterének hirtelen történt halála. Juhász György asztalosmester, köztörvényhatósági bizottsági tag hunyt el f. hó 26-ikán 57 éves korában. A halál hirtelen következett be, az elhunytat agyszélhűdés érte. Juhász György Szeged iparososztályának egyik érdemes, közbecsülésben állott tagja volt, az árviz után arany érdemkeresztet kapott és tagja volt hosszú éveken át a törvényhatósági bizottságnak. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

— **Öz. Juhász Györgyné szül. Rózsa Mária** úgy a maga, mint gyámleánya Mariska és édes anyja öz. Juhász Pálné szül. Weisberger Julianna nevében szomorodott szívvvel jelentik szeretett férj, fiu, illetve gyámtya Juhász György köztörvényhatósági bizottsági tag és az arany érdemkereszt tulajdonosának folyó hó 27-én éjjeli 3 órakor rövid szenvedés és a halotti szentség fölvétele után, élete 57-ik s boldog házassága 4-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 28-án d. u. 3 órakor fognak teleki-utcái saját há-

zában a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a felsővárosi Deszkás temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 29-én d. e. 10 órakor fog a felsővárosi templomban az egek urának bemutatni. Temetése ma délután igen nagy közönség jelenlétében ment végbe.

— **Nem lehet adakozni.** Sok aláírási iv, gyűjtőlevél és segélyezési kérelem beérkezik a hatósághoz, legtöbb olyan, hogy nem is lehet, nem is szabad elutasítani. Így az év végén, mikor már apadóban van az előirányzott költségforrás, nyilvántartásba kerülnek ezek a beadványok, ezek már a jövő év terhei. A magyarországi tanítók országos bizottságának segélyezés iránti kérelme járt így a mai tanácsülésen, nyilvántartásba kellett tenni, mert nem telik erre már az idei költségből.

— **Szemérmetlen vásári firma.** Minden nagy vásáron felüti a sátorát a Széchenyi-tér legszebb, legforgalmasabb piaci helyén egy bécsi firma, mely azt biszi minden alkalomkor, hogy Csaszlauban kötött ki garasos portékáival. Azért a szivességért ugyanis, hogy a szegedi nagy piac téren, szemben és oldalt a szegedi nagy adót fizető kereskedőkkel, szabad neki a vásár, azt a firmáját szögezi ki a sátor homlokára, melyet Bécs külváros részén vagy Csaszlauban használ. Ez a „Waarenhaus aus Wien” olyan pontosan megjelenik ezzel a szemérmetlen kihívó firmával a szegedi Széchenyi-tér ezen pontján minden vásárkor, mintha ezt a darab földet örök tulajdonába neki adta volna a város. S mikor ilyen előkelő nagy helyet ad neki a magyar alföld metropolisában a vásáron a rendőrhatalóság, hát ez a jeles firma, aki itt szegedi kereskedők és iparosok rovására olyan kitünő üzleteket csinál, még annyi figyelmet és tisztességet sem tanusít, hogy magyar nyelvű czégfölrást használna. Ami pedig ebben a dologban a mi rendőrségünket illeti, hát ő nem hibás a dologban, mint erről egy ma a Waarenhaus előtt lefolyt szóváltásból ki lehet venni.

Egy utólag ugyanis megszólítja a vásári rendőrt:

— Hallja, hogy türhetik meg ezt a firmát, hogy németül hirdeti magát?

A rendőr föltekint a ponyva-czégérre, aztán így felel angol flagmával, megrázzván a vállát:

— Mit tudom én, micsoda nyelven van az, magyarul-e, németül-e, nem lehet az ember olyan tudós...

— **Több világosságot.** A bécsi-körut lakossága sóhajtja el a tekintes tanácsnak, hogy több világosságot. Mert úgy van a dolog, hogy rettenetes távol fekszenek egymástól a petroleum lámpák, annyira távol, hogy körülbelül semmi hasznukat nem lehet venni. Nehány új lámpát kellene adni ennek az elárvult bécsi-körutnak, amelyben aligha ismerének rá (különösen a mostani sötétségében) a magukra a bécsiek.

— **Állami tanítói árvaház Szegeden.** A napokban adtunk hírt arról, hogy az állami országos tanítói árvaház ügyében Lázár György dr. helyettes polgármester és Tergina Gyula dr. kir. tanfelügyelő értekeztek. Az értekezlet eredményéről következő tudósítást veszszük: Tergina Gyula dr. kir. tanfelügyelő közölte a helyettes polgármesterrel, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter 80—100 árva részére tervezi a szegedi árvaházat. Óhajtanó, hogy ehez Szeged város ingyen telket és ezenkívül két holdnyi területet adjon. Ez utóbbi két hold gazdasági gyakorló tér gyanánt szolgálna az árváknak. Minthogy az árvaház növendékeinek iskolába kell járni, a város belső területén volna czél-

szzerű az árvaházat felépíttetni. A könyök- és béke-utcák által határolt hat telekből álló tömbből esetleg ennek felét kívánná a kir. tanfelügyelő a mondott célra. A boldogasszony-sugarut 48., 50. és 52. számú telkeket a vasutig kiegészítve szintén alkalmasnak véli. A gazdasági gyakorlóter részére a rókusai, esetleg az alsóvárosi nyomásból óhajt két holdat kibasítani. Lázár György dr. a város nevében felajánlja az ingyenes telket s az értekezés ez eredményét jegyzőkönyvbe foglalva terjesztik a tanács elé.

— **A torna-egylet házi versenye.** Ez a kiváló egylet, mely közel 200 rendes tagot számlál, a rendes évi házi versenyére készül. Jövő hó 3-án délután rendezi házi versenyét az egylet tornatermében, (régii gymnasium épület) melyre szivesen látja az érdeklődőket. Verseny után bankett lesz a Tiszában, melyre előjegyzési iva a tagoknál vannak letéve.

— **Az udvarias vármegye** Csongrád vármegye főispánjának, Tallián Bélának ünnepélyes beiktatási ünnepélyére Szeged is küldött bizottságot, mely törvényhatóságát képviselte a főispáni instelláczió. Csongrád megye közgyűlése jegyzőkönyvben mond köszönetet a beiktató ünnepem való részvételért s erről Szeged hatóságát jegyzőkönyvi kivonatban értesítette. A tanács Csongrád megye közgyűlésének átküldött jegyzőkönyvi kivonatát a törvényhatósági bizottság elé fogja terjeszteni.

— **A főispán után.** Csongrád megye főszámvevője rövid idő alatt megváltik hivatalától. Hírlük, hogy Zsilinszky Zölyomba viszi.

— **A cigányok holmja.** A szabadkai határban letartóztatott cigányok holmja mind lopottnak, innen-onnan, házasságok, betörésekkel összeszedettnék látszik. Tegnap Erdei Miklósné makói asszony ismert a limlom közt a saját holmijára. Erdőinénél a múlt hónapban követte el betörést a cigányok s az akkor elvitt ágyrubákból már ingeket varrtak maguknak. Valószínű, hogy a többi tárgyak is lopottak.

— **Meleg ruhácskákra.** Annak idején megirtuk, hogy Rózsa Ferencz 1000 forintos alapítványt tett, melynek kamatait szegény sorsu iskolás gyermekek részére kiosztandó téli ruhaneműekre szánta az adakozó. Az alapítványi oklevelet a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez terjesztette föl a hatóság, hol az oklevélben némi alaki hibát találtak. Ezek pótlása végett érkezett vissza az alapítványilevél, melyet a tanács Lázár György dr. h. polgármesternek adott ki pótlás végett.

— **Szobatüz.** Vasárnap délután 3 órakor szobatüz volt felsővárosban a csuka-utca 1. számú házban. A toronyór elég korán vette észre a veszélyt és nyomban megkezdte a vészjelző kongatást. A tűzoltók hamarosan a helyszínre kerültek és a tüzet oltották. A deszkafal erős fűtés folytán kapott lángot. A tűzoltók hamarosan szétszedték a közfalat, s lett a két szobás lakásból egy szobás, komolyabb baj azonban nem történt.

— **Agyonvert ember.** Megint véres esetet jelentenek be a délvidékről. Dulér falvában korcsmai borozás közben esett meg, hogy Szmotián Péter agyonütötte bottal Fiórea Jánost. Csak egyet ütött a fejére, de az éppen elég volt neki. Szmotiánt elfogták.

— **Kanyaró Szatymazon.** A székaljai iskolás gyerekek között néhány nap óta tömeges pusztítást visz véghez a kanyaró. Dr. Erlitz János külterületi orvos jelentést tett erről a polgármesternek és azt javasolja, hogy a székaljai iskolát 14 napra zárassa be az iskolaszék, mert véleménye szerint csakis ezen intézkedéssel lehetne meggátolni a kanyaró járványszerű föllépését. Pálffy Ferencz polgármester azonnal megtette a szükséges intézkedéseket.

— **U. V. Á T.** Az ujszeged-vedresházi ármentesítő társulatnak a házaira vannak föl-

festve ezek a betűk. A társulatnak Tóth városi főmérnök a mérnöke. A napokban egy idegen a töltésen járván, megkérdezi a csőzt, hogy mit jelentenek azok a betűk.

— Hát könyörgöm — felelte — csak azt jelentik azok bizon, hogy utolsó vizitát Tóth.

— A kövezési munkák vállalata. E napokban említettük, hogy a város kövezési munkájának vállalatát három évre fogja újabb szerződéssel biztosítani a hatóság. A közgyűlés határozata szerint ezt a munkát most már az összes anyagok szállításával együtt, egyetlen vállalkozónak kell majd kiadni. Eddig a munka is más vállalkozó volt, meg az anyagszállítás is másé. A mérnöki tisztség most készíti a vállalati feltételeket, melyekben az említett közgyűlési határozat rendelkezése fog kifejezésre jutni.

— Vásári dolgok. Az országos vásár alatt a rendőrség bitangságba vett egy kilencz hónapos pejkanca csikót, továbbá a püspök-utcsából egy kocsit, fekete kanca lóval, subával, egy zsák burgonyával. A tulajdonos a város istállójánál jelentkezzen. A baromvásáron Vér János alsótanyai gazdának elveszett egy kékes szőrű tehene.

— Gyanus haláleset. Rőszkéről gyanus halálesetet jelentett be a halottkém. Szekeres Istvánnának másfél éves Rozál nevű kis leánya meghalt tegnap. A halottkém a kis halott testén gyanus sebeket fedezett föl s jelentést tett a rendőrségnek, amely vizsgálatot indított meg.

— Czigányok zár alatt. Az országos vásárra való tekintettel ügyes óvintézkedést csinált a rendőrség. Az ismert enyves kezű tolvaj czigányokat a vásár előtt összeszedte s gondosan zár alatt tartotta. A vendégzereplésre ideutazott vidéki romák szintén, közbük kerültek s csak a vásár végével eresztetnek szabadon.

— Munkások panasza. A szegedi szeszgyár és a Leopold-féle gőzfűrészgár összes munkásai nevében figyelemreméltó panaszt kaptunk. Az van elmondva benne, hogy Szeged e két nagy gyárának a munkásai jobbadán a gyárak közelében, az Etelkasoron laknak és a Dugonicsunk Etelkájáról elnevezett városzéli házsor olyan elhagyott közlekedési tekintetben, hogy méltán följajdulhatnak a munkások. Az egész Etelka-soron egyetlen keresztjáró nincsen, az üres telkek elől a fapadlók hiányzanak. Teljes alázattal bátorkodnak kérdezni ezek a munkások, hogy voltaképpen miért is fizetnek ők utadót. Dágványos nyaktörő ut az ott, amelyen a hajnali szürkületkor dologra siető munkás kezét lábát törheti. Rendes utat kérnek a hatóságtól az Etelka-sorra, hogy mint a levél mondja: fáradságos napi munkájuk után ne négykézláb kelljen hazá mászniuk.

— Gyanus ur. Kisörincz József a neve, Kecskemétre való. A baromvásárban bódorgott, ahol Molnár lovas rendőrbiztos előtt gyanusnak tűnő fő, az okmányait kérte. Az nem volt nála, hanem igenis volt 13 marhapasszus. A rendőrség most vizsgálja, hogy mint jutott hozzá.

— Csinálják az ország utját. A szeged-szabadkai utvonal építési előmunkálata körülbelül be van fejezve. Ez az ut a Maty hidjától a szabadkai ut irányában a horgosi határig terjed. Az ut „kitüzése” és „lejt-mérézése” már megtörtént, sőt a szabályozás miatt kiszajátítandó területek felmérését is elvégezte már a mérnöki tisztség. Most az eddigi munka alapján készítik a költségvetést és a terveket, melyek befejezése után lehet az utvonal kiépítését megkezdeni.

— Lopás a vásárban. Király Rozál ismert alsótanyai vásári tolvaj tegnap is hű akart maradni eddigi szokásához és ellopott a vásárban Kokoska József gyolcsos tóttól

egy vég kék vásznat. A rendőrség megtalálta nála.

— Tolvajok a boltban. A lopásnak nem éppen közönséges nemét eszelte ki Mészáros Ferencz honfi és társadalmi állására nézve csősz a felsővárosi földéken. A csongorádi-sugárut 46. sz. házában van Riezner József szatóc sboltja. Harmadmagával bement a boltba, pálinkázni kezdett s a fizetésnél az előre megbeszélt terv szerint dulakodni kezdtek. S dulakodás közben loptak. A boltba néhány ember tért be, akik aztán megakadályozták a dolgok történelmi fejlődését. De már ekkor Mészáros tarisznyájában szatyíngot találtak, a társáé meg tele volt kifivel. A kompánistáknak most a rendőrséggel gyűlik meg a bajuk.

— Kabátlopás. A vendéglői kabátlopásokat a magánházakból elkezdett kabátok története kezdi fölvaltani. Tegnap délelőtt a Horváth-Mihály-utca 1. sz. házából Lővi István lakásából emelték el Berger Ödön kanizsai gazdálkodó kabátját. A rendőrség a kabátot még a délután folyamán megtalálta egy zsidárusnál.

— Elveszett tegnap este a Széchenyitérten egy női prémgallér, a becsületes megtaláló keretük illő jutalom mellett Putics Csedomir férfiruha üzletében átszolgáltatni.

— Kölcson könyvtár Gömöri Lajosnál Szegeden, Kárász-utca 10, Gál ház.

905

Hirmondó.

Nagy városokban, ahol szeretik a hirlapot, vannak ilyen emberek: úgy szolgálják a közjót, hogy hirt mondanak a lapoknak. Nekünk is vannak hirmondóink, akik között akadnak rendkívül kedélyes emberek. Például ma jelentkezett egy ilyen hirmondónk.

— Jó napot, köszönt és a kalapot letette.

— Adj isten.

— Voltak már a rendőrségnél?

— Miért kérdi?

— Szeretném tudni, hány betörés volt az éjszaka?

— Nem volt egy se, azt mondják ott.

— Na, szerencse, de még nagyon jó a rendőrség, sok helyen megfordult az éjszaka.

— Nagyon rejtélyesen beszél, barátom.

— Hm, az biz, mert hiába is szidják maguk a rendőrséget, ott volt az éjezaka is mindenütt 4-5-is, ahun én jártam.

— Hát maga hol járt?

— Hol? Hát a korcsmába.

— Ön, ugylátszik, jól mulatott.

— Ugy — egy kicsit, mert nem lehetett sokat időzni mindenütt, egybe egybe, hat korcsmába voltam, mindenütt tanáltam rendőröket... De még tovább is mentem volna keresni...

— Mit?

— Hm, egy olyan rendőrt, aki józabb lett légyon, mint én voltam... De olyat nem találtam, pedig már reggel felé volt, nem is kerestem hát tovább... Ezt írják ki.

A főkapitány ur mosolyogva csóválja a fejét, hogy ez tán koholt történelmi. A hirmondó azonban tiltakozik az ellen saját reputációja érdekében, mert ő szükséges esetén bebizonyítja, hogy kettőjük közül: t. i. ő és a rendőrök közül ő volt a józabb.

Színház.

Kis molnárné. Vasárnap este jól mulatott a közönség ezen a magyaros izű operetten. H. Pauli Mariska (Celesta) kedvessége, s bájos éneke, Dezséri (Bicski András) és Polgár (Görstel Flórlán) jóízű humora emelték az előadás sikerét, Kocsis Etl és Kállai Lujza szép énekekért szintén tetszésben részesültek.

Csongor és Tünde csütörtöki előadása érdekesnek ígérkezik. Vörösmarthy tünderegéje mint látványosság is vonzó szinpad termék. Ezért a gyermekvilág is kedves

estét tölthet a színházban. A három bohókás ördög, a tündérek festői csoportja, s végül a mesés tündérország számtalan sellő, hegyitörpe és habléány alakjával sokat fog nyújtani a szemnek. A tanuló ifjuság pedig megismerkedhetik a nagy költő egyik legbájosabb és legzengzetesebb alkotásával.

A parasztbecsület, ez a méltán híressé vált opera, mint az előjegyzésekből következtetni lehet, nagy közönség előtt fog pénteken színpadra kerülni. Kocsis Etl Santuzát énekli. A többi szerepeket Doroghy Laura, Kállai Luiza, Perényi és Földvári ambícióval tanulták be. A remek hangszerelés, a mi jeles katonazenekarunk interpretálása mellett kiválóan érvényesül.

Irodalom.

Molnár László tanulmánya. A szegedi színház fiatal művészeinek becses tanulmánya, mely a napokban jelent meg Szegeden „Egyéniség a művészetben” czimmal, föltűnést kelt írói és művészi körökben. A Nemzet a következőképen ír a műről:

Molnár László, a kitűnő tehetségű drámai színész, kit más biztosabb pályáról lélekének ellenállhatatlan vágya hajtott a színházra — mely persze egyelőre még nem a fővárosban áll — igen becses tanulmányt írt a soraink elére tett cím alatt. A tanulmány egy nagytrő színész tollából eredvén, nemcsak különös tekintettel van a színművészetre, hanem lényegében voltaképen leginkább csak a művészet ezen ágára vonatkozik. A szerző, ki sokat olvasott, látott, játszott és gondolkodott, teljes meggyőződéssel és meggyőzően vitatja, hogy a színművészetben nem az alakoskodás, nem az idegen, — a drámaíró által alkotott — egyén objektív megértése és eleven utánképzése a főcél, hanem a játszó művész saját egyéniségének érvényesülése. — Ezért magának a színésznek kell kiváló és érdekes egyéniségnek lenni. A nagy színművész — ezen elmélet szerint — a saját eszével, szívével hat; a maga egyéniségét nem tagadja meg soha, hanem a szerepet vonatkoztatja mindig önmagára. Alig vonható kétségbe, hogy a legnagyobb színművészek valósággal így hatnak. Duse kétségkívül mindig Dasét játszsza, — amint azt a tanulmányíró is fölemlíti — s tényleg ez adja meg játéknak az elragadó valószínűséget, vagy mondjuk, igazságot. Viszont ne feledjük, hogy a színművészek óriási többsége nem áll kiváló genialis egyéniségekből. Ezek minél inkább és minél többet játszsza saját magukat, annál hamarabb unnak rájuk. A gyakorlati igazság, úgy véljük az, hogy élvezhetően jól kell játszani, akár a színész saját egyéniségének érvényre juttatásával, akár az alakítás és alakoskodás művészetével. Szubjektív és objektív színész, — mind a kettő jó, ha jó. E mellett Molnár László eszméi mégis igen érdekesek s elmélete szubjektíve teljesen igaz is lehet. A tanulmányból a szerző pályatársai mindenesetre tanulhatnak. A könyv Szegeden, Baba Sándornál jelent meg s a szerző tulajdonosa.

Törvénykezés.

Anyóshistória. Boda János keservesen elment locsolni húsvétkor. Sok szép lányt meglocsol, még több szép pohár pálinkát lenyelt s alaposan félteherrel volt már, mikor az eszébe jutott, hogy a mostoha anyósát is meg kellene locsolni. El is ment a háza elé s azt kérdezte ott egy kis leánytól, hogy otthon van-e a főntisztelt mostoha anyós. A kis leány azt mondta, nincs. De az anyós ép abban a pillanatban kidugta az orrát az ablakon s Boda János nagyot ütött az öklével erre az orra. Mert természetesen haragudott az anyósra, akinek gyermeke született s így Boda elesett az örökség egy részétől. Veszekedni kezdtek, az anyós bezárta előtte az ajtót, azonban Boda kivetette a sarkából s fellökte a mostoha anyóst. Azután fölvette a földről,

beletette gondosan az ágyba s mikor ily szépen elhelyezte, akkor kezdte csak igazában verni. Ezért a verésért állt a törvény elé ma Boda. A törvényszék két havi fogházra és 5 forint pénzbüntetésre ítélte.

Legujabb.

Francia kormányválság.

Budapest, nov. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Párisból sürgönyzik: A képviselőház mai ülésén Reinach bonczolása ügyében tett interpellációjánál a kormány kisebbségben maradván, lemondott.

Az új kormányról.

Budapest, nov. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Berlinből sürgönyzik: A „Kreuzzeitung” vezércikkben méltatja Magyarország új miniszteriumát s feltétlenül elismeri az új miniszterelnökben nemcsak a komoly, objektív törekvést, hanem a tehetséget, energiát, munkaerőt is. „Az új miniszteriumot — ugymond — az ellenzék is aránylag jól fogadta, mert biztositást kapott az iránt, hogy az új kormány gondoskodni fog a szabadság érvényesítéséről, a választások tisztántartásáról. Ugy Wekerle, mint Hieronymi szava bizalommal találkozik. Wekerle jövője lényegesen attól függ, hogy mennyire bír majd hü maradni saját, önzetlen természetéhez, hogy mennyire bírja majd távol tartani magát pártjának sokféle, többnyire tisztátalan befolyásától. A hiveltők nem fognak elmaradni. — Magya ország és az osztrák-magyar monarchia érdekében szabad remélnünk, hogy Wekerle miniszteriuma többet ér, mint pártja.”

A Panama-ügy.

Budapest, nov. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Párisból sürgönyzik: Ricard igazságügy-miniszter fölhatalmazta Prinét bírót, ki a Panama-ügyben a vizsgálatot vezette, hogy holnap a parlamentáris enquette-bizottság előtt megjelenhessen.

Hirsch bárót meglőtték.

Budapest, nov. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Párisi sürgöny szerint Hirsch bárót vadászat közben baleset érte, karján súlyosan megsérült. Mások lötték-e meg, vagy a maga fegyverével ejtett-e magán sebet, erről még nem jött hiteles jelentés.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, nov. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv jó, az irányzat szilárd volt és 18.000 mm. kelt el teljes áron.

A határidő-üzletben a déli tözsde záratai a következők:

Buza 1883. márcz.—ápr.-ra 7.53 pénz, 7.55 áru; szept.—októberre 7.68 pénz, 7.69 áru; tengeri május—júniusra 4.87 pénz, 4.85 áru; zab tavaszra (1893.) 5.52 pénz, 5.54 áru; káposztarepcze aug.—szeptemberre 11.70 pénz, — áru.

Budapest, nov. 28. (A „Sz. N.” er. t.) (Délután öt órakor záródna k.)
Buza őszre 7.53—7.55
Buza tav. 7.66—7.68
Zab őszre 4.87—4.89
Káposzta-repcze 5.51—5.53
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 11.70—11.80

Budapesti terménytözsde.

Budapest, nov. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Zsiradék iránya változatlan. — Disznózsir decemberre 54 forinton, 3 drbos tábla szalonna 45.50 frton decemberre 45.50 forinton, effektív boszniai 100 darabos szilva 24.10 frton, 85 drbos 25.89—26.33 frton, decemberre boszniai 120 darabos 20.30

forinttal kelt. Bánáti szilvaiz 21 forint. — Szesz: Csendes. Árak változatlanok. Szesz nyers, osztalékolt 14.—14.25 forinton, élesztő-szesz osztalékolt 16.71—17.25 forinton, szesz finomított 51,75—52 forinton 100 liter százalékonként.

A budapesti értéktözsde.

Budapest, nov. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Minden külföldi ösztönzés hiányában a nemzetközi értékek forgalma rendkívül csekély volt, jelentéktelen árváltozások mellett. A helyi piacz valamivel élénkebb forgalom mellett szilárd volt. A valuták változatlanok.

Budapest, nov. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Utóttözsde: Osztr. hitelr. 316.30—316.40 Osztrák magyar államvasut 297.75—297.87. 4%-os magy. aranyjradék 113.55—113.5 1/2

Közgazdaság.

A vásár. A tegnapi országos vásáron ugyan meglátszott, hogy csak úgy nagyjából van összecsinálva. A belső vásárnak igen kis forgalma volt, alig nagyobb, mint egy hetipiaczé. A külső vásár forgalmáról a következő statisztikánk van: Főlhajtatott 700 ló, 1200 szarvasmarha, 800 sertés, 120 birka. Eladatott közepes áron 400 ló, 800 szarvasmarha, 400 sertés és 60 birka.

Vasuti hírek.

Hirdemény. Németalföld-osztr.-magy. kötelék. Közhírré tételik, hogy a fenti kötelék forgalomban a következő díjszabási pótlékok megjelentek és pedig: az 1887. évi május hó 1-től érvényes II. rész II. füzet és II. rész IV. füzethez a VIII. illetve VI. pótlék, továbbá az 1891. évi október hó 1-től érvényes II. rész V. füzethez az I. pótlék. A szóban forgó pótlékok szerint, melyek németalföldi vasut vonalakon beállott birtokváltozást is tárgyalnak — a németalföldi államvasut társaság Gonda és Rotterdam a. d. Maas állomásaira nézve a köteléki díjszabásokban foglalt díjtételek a hollandi vasut társaság hasonló állomásaira változatlanul alkalmazandók. A díjszabási pótlékok a részves vasutaknál megszerozhetők.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a vinkovcze-gunjábriakai vonalon közlekedő 4913. és 4914. sz. vegyes vonatok menetrendje f. évi november hó 25-től alábbiak szerint meg fog változni: A 4913. sz. vonat indul G.-Brokáról este 6 óra 5 perczkor és érkezik Vinkovczéra este 8 óra 49 perczkor, a 4914. sz. vonat indul Vinkovczéről csatlakozással az Indiáról érkező 4614. sz. és a Brodból érkező 1809. sz. vonat-hoz reggel 7 óra 15 perczkor és érkezik G. Brikára d. e. 9 óra 50 perczkor.

REGÉNYCSARNOK.

A szenteskedő.

44

Irta:

Graviere Karolina.

Mintha hallgatag meggyeztek volna egymás között, egyikök sem tett megjegyzést az új épület és az ennek következtében beállandó változás fölött. Minden kötelék megszakadt, mindenki önmagára volt hagyatva; a kis Bella örzőjének szigorú parancs adatott ki, hogy a kis lányt távol tartassa Pétertől és Jakabtól. Irén, jogának tudatában tovább is gyermekeivel foglalkozott és gazdasági dolgokkal; Sebestyént azonban titkos bánat emésztette és egészen magába zárkózott.

— Lievin atyus mindinkább beleélte magát az igaztalanságba, lelkiismeretét hallgatásra kényszerítette s Izabella sóhajok között panaszkodott azon egyetlen egyén macacssága ellen, ki az egész családot viszályba döntötte.

Egy délután Lievin atyus összegyűjtötte háznépét a nagy udvarban.

— Én öregszem, — szólt — és nyugalmas visszavonultságot óhajtok. Aki egy

félszázadon át dolgozott, az megérdemli szorgalmának gyümölcseit. Ném, leányom és én az ujonnan épült házban fogunk lakni.

És akkor Sebestyén felé fordult.

— Ami téged illet, fiam, nincs mit panaszkodnod, mert te leszesz La Mercy igazgatója. Megállapítjuk feltételeinket, de nem írásban. Nem akarok kivonulni innét addig, míg álomra nem hajtom fejemet. Te leszesz itt az igazgató és én birtokomnak ura maradok. Igyekszünk megérintni a helyzetet nőinkkel és gyermekeinkkel, ami nem igényel mást, minthogy mindenki maradjon a kijelölt határok között. Most pedig jó éjt kívánok, én ma már új lakásomban fogok aludni.

Sebestyén szorongó szívvel tért az atyja által elhagyott házba vissza s komor hangulatban ült a családi asztal mellé.

Fiainak megpillantása nem volt képes felvillanyozni kedélyét, úgy látszott, mintha Irént okolná atyja elhatározása miatt.

A fiatal nő csakhamar beetalálta magát az elkülönözöttségbe, remélve, hogy gyermekeit ellenkezés nélkül nevelheti tovább, s remélvén, hogy a boldogság visszatér tűzhelyéhez.

A gazdaság igazgatása folytonos érintkezést igényelt Sebestyén és atyja között. Sebestyén minden nap kiment a gazdaságba és Izabellával fönttartotta a barátságos viszonyt. Izabella nagy szívelyességgel bánt az ifjuval s úgy tette magát, minha sajnálná őt családi boldogtalansága miatt, melyről csupa gyengédségből nem kérdezősködött. Sebestyén a mostoha anyja édeskés udvariasságát szívelyességgel viszonzta és nem volt bátorsága visszautasítani annak ebédre vagy vacsorára való gyakori meghívását.

Iyenkor azután nehéz sóhajok között s könnyel szemében sajnálkozott a felett, hogy Irén nevelési rendszere, a míg meg nem fog változni, elzárja a fiukat Bellától és a nagyapától is. Sebestyén nevének ebédre vagy vacsorára való meghívásáról soha szó nem volt. Amíg ugyanazon házban éltek, Irénnek megvolt a maga helye az asztalnál, de mióta elváltak, arra gondolni sem lehetett, hogy Irén ismét belépjen a családi körbe.

Irén nem gondolt semmivel, nem panaszkodott, de megértett mindent. A csekély bizalom, a még csekélyebb vonzalom, mi férje irányában tanusított, férje lehangoltsága és a hál, melybe beleesett, nagy gondokkal nehezédtek Irénre.

Ha Lievin atyus vele találkozott, elfordítá fejét, míg Izabella szánakozólag köszönté mindannyiszor, valahányszor megpillantá.

A gyermekeknek mindkét részről meg volt tiltva a találkozás. Ha hosszú idő után véletlenül mégis összetalálkoztak, csodálkoztak, hogy bizalmatlansággal vannak egymás iránt, holott a multból oly kellemes visszaemlékezéseik voltak.

Egy vasárnap történt, hogy a fiuk négy óraker délután az iskolából hazamenet egyik társukat akarták elkísérni, ki a falu szélén lakott. Természetesen nagyatyjuk kertje mellett kellett elhaladniok és kíváncsi tekinteteket vetettek a rácsozaton át az előlük szigoruan elzárt paradicsomba. A kis Bella épen ekkor futott végig a fason, fűrtözött hajjal és fehér ruhában. — Két év alatt szépen megnőtt és Péter és Jakab, kik csak a rácsozat által voltak elválasztva tőle, alig ismertek rá. — Kölesöngösen megámulták egymást és végre is hangos kacajban törtek ki Bellával együtt. Odanyujtották ujjajukat egymásnak a rácsozaton keresztül és a vágy, egymást közelebről láthatni, csakhamar meglepte őket. Bella, az elkényeztetett leány, ki hozzá volt szokva ahhoz, hogy minden akarata teljesítésék, legelőször fejezte ki a vágyat, a többiek azonban csak folyvást nevettek. Türelmetlenkedve, hogy akaratát nem teljesítik, a rácsozat mellett vagy harmincz lépésnyire futott még az ajtóhoz ért, melyet kinyitott. Ez meghívás volt, melyet a fiuk megértettek és el is fogadták. Volt öröm. Végig fu-

tottak a fasoron, megbámulták a vizesést és végimentek a kis hidon. A cseléd roppantul meg volt lepve e pajtáskodásokon és a fiukat kiakarta kergetni a kertből. Bella azonban e miatt olyan izgatottságba jött, hogy a cseléd nem tudta mit tegyen s aggodalmában nem tudott választani urnője parancsa és az elkényeztetett gyermek haragja között.

(Folyt. köv.)

Vizállás.

	— nov. 26.		— nov. 28.	
	Méter. 0 felett 0 alatt		Méter. 0 felett 0 alatt	
M.-Sziget . . .	0.40	—	0.38	—
Szatmár . . .	0.24	—	0.42	—
Tokaj . . .	—	0.53	—	0.50
Szolnok . . .	—	0.38	—	0.53
Szeged . . .	—	0.34	—	0.51
T.-Becse . . .	—	0.62	—	0.70
Csongrád . . .	—	0.72	—	1.00
Gyoma . . .	0.53	—	0.56	—
Námény . . .	—	0.16	—	0.28
Arad . . .	—	1.17	—	1.17

Felelős szerkesztő: **KULINYI ZSIGMOND.**

Kiadótulajdonos: **RÁBA SÁNDOR.**

Nyilttér.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon barátink és ismerőseinknek, valamint „A szegedi pinczér-egyesületnek“, akik **Károlyka** nevű kis fiunk elhalálása folytán a bennünket ért súlyos csapást részvétükkel enyhíteni sziveskedtek, ezuton is legforróbb köszönetünket nyilvánítjuk.

Szegeden, 1892. november 29-én.

Ketter Károly és neje.

Szabászáti tanfolyam.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, miszerint f. évi december hó 1-től kezdve lakáson a kitűnő hírnevű **Schack-féle rendszer** szerint

917-2-1

szabászáti tanfolyamot

nyitok.

Képességeimet illetőleg szabadjon több évi gyakorlati működésemre, valamint a helybeli női iskolában három éven át mint tanítónő elért eredményekre hivatkozom.

Becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Pollák Riza,

okl. szabásznő.

Szeged, Zrinyi utca 14. sz.

27,679/1892. sz.

915-2-2.

Hirdetmény.

A szegény-ápolábeliek és házi szegények részére 1893. év folyamán szükségelendő kenyér szállítására, valamint a Müller-erdei Gallyas csárdának 1893. évi január hó 1-től 3 évig terjedő időtartamra leendő haszonbérbeadására nézve f. évi november hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor az I. tanácsi ügyosztályban zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A kenyérszállításra nézve 500 frt, a Gallyasi csárda bérletére vonatkozólag pedig 100 frt bánatpénzzel ellátandó zárt ajánlatok külön-külön a fent határidőig a tanácsi iktatóhivatalba nyújtandók be.

Elkészve érkezett, kellő bánatpénzzel el nem látott, vagy szabálytalan ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Feltételek nevezett ügyosztályba a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szeged, 1892. november 24-én tartott tanácsülésből.

Palfy Ferencz,

polgármester.

246/892. sz. a.

903-3-2

Hirdetmény.

Azon bortermelő helybeli tanyai gazdák, kiknek pinczéi folyó évi október hó 24-től bezárólag november hó 23-ig eszközlött borfelvétel alkalmával zárva találtattak, s e miatt boraik felvétele a leltározással megbízott fogyasztási adó biztosok által nem eszközölhetet.

Felhívhatnak, hogy folyó évi december hó 10-ig Szeged város javadalmi kezelésénél a folyó évben termelt boraikat annál inkább bejelentsek, vagy az ügyvezetésnek adják tudtára, hogy a zárt pinczébe a kiküldött közegek a borfelvételt mely napon eszközölhetik, mint hogy ellenesetben a fenti határidőn túl be nem jelentett, vagy fel nem vett boraik csempészetre szánt boroknak tekintetvén, azok birságolás alá fognak vétetni.

Szeged, 1892. évi november hó 25-én.

Nyiri Bálint,

javadalmi ügyvezető.

287/1892. kgy. sz.

920-1

Hirdetés.

Mai napon fönti szám alatt hozott közgyűlési végzéssel nyugdíj-alapi követelés fejében bírói végrehajtás utján a városi tisztviselői nyugdíj-alap tulajdonába jutott, a szegedi 3497. sz. tjkvben 148. hr. sz. a. jegyzett szegfű-utcai 7. számú 89 □-öl nagyságú házi telekből 30¹/₂ □-ölnék Ördög Mihály szegedi lakos, 58¹/₂ □-ölnék pedig a város közönsége részére □-ölnéknél fizetendő 10 frt vételár mellett leendő eladatása elhatározott.

Mi is az 1886. XXI. t.-cz. 7. §-a értelmében azzal tétetik közhírré, miszerint fönti határozat ezen hirdetés megjelenésétől számított 30 nap alatt a m. kir. belügyminiszter urhoz föllebbezhető.

Kelt Szeged szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1892. évi november hó 23-án tartott rendszertint közgyűlésében.

Palfy Ferencz,

polgármester.

28,134/1892. szám.

919-2-1

Hirdetmény.

Szeged szab. kir. városa által 1893—1895-ig terjedő 3 év alatt teljesítendő kövezési, töltési s ezzel kapcsolatos összes anyagszállítási munkák váliatalára nézve f. évi december hó 8-ik napján délelőtt 10 órakor az I. tanácsi ügyosztályban, zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az 1500 frt bánatpénzzel s iparhatósági jogositvánnyal ellátandó zárt írásbeli ajánlatok kitett határidőig a tanácsi iktatóhivatalba nyújtandók be.

Elkészve érkezett, kellő bánatpénzzel vagy iparhatósági jogositvánnyal el nem látott, avagy szabálytalan ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Közelebbi feltételek s egységi árak december hó 1-től nevezett ügyosztályban, a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szegeden, 1892. évi november hó 24-én tartott tanácsülésből.

Palfy Ferencz,

polgármester.

EREDETI MODELEK,

női

Jaquettek, Capok és Radok dus választéka

KUP GYULA és TÁRSA

divattermeiben

895-100-4

SZEGEDEN.

Magyar királyi államvasutak igazgatóság.

143,807/C. III. sz.

3-1

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ö nagyméltósága f. évi október hó 17-én 65,153/IV. szám alatt kelt engedélye alapján Fiume állomásunkon a következő szállítási póthatáridők lépnek érvénybe: ugymint:

1. A fumei Delta és Brajdicára menő, valamint onnan jövő teherárak után 24 óra.
2. Fiumében a déli vasutáról a m. kir. államvasutakra és viszont átmenő teherárak után szintén 24 óra.
3. A fumei ipartelepekre menő, valamint onnan jövő teherárak után 12 óra.

Budapest, 1892. november hó 19-én

Az igazgatóság.

Egészség ápolása.

A 30 év óta készített, és köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, légső és gégében való inger, kezdődő tüdővész ellen meglepő és tartós hatásával fogva messzire az ország határán túl elterjedt és keresett Dr. Miller-féle moha virágnedv már két inuflenza-járvány alkalmával, mely leginkább tüdőbajjal lépett föl, igen jónak bizonyult.

Kapható minden nagyobb gyógyszerár és gyógyár kereskedésben.

Egy eredeti tégey ára ugy gyermekek mint felnőttek számára 50 kr.

3 tégey 1 frt 50 kr. árának postautalványon való előleges beküldése mellett a szállítás bérmentve történik.

Ismét eladók megfelelő százalékot kapnak.

Központi szétküldési raktár:

MILLER GYULA

gyógyszerésznél Brassóban.

900-12-3

50,844/I. sz. A m. kir. államvasutak bpest-dunab'parti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-dunab'parti üzletvezetősége a saját, valamint a nagy-kikinda—nagy-beckereki és a torontáli h. é. vasutak vonalai részére 1893. évben szükséges 776 köbméter váltótálpfa szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A váltótálpfák 1893. évi június hó végéig szállítandók be.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy fönti mennyiség 10%-át az 1893. év folyamán utólag megrendelhesse.

A részletes pályázati feltételek alapján szerkesztendő ajánlatok legkésőbbben 1892. évi december hó 28-án déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség általános osztályának vezetőjénél (Teréz-körút 62. sz. I. emelet 5. ajtó sz.) a részletes pályázati föltételek értelmében leendő bánatpénz pedig 1892. évi december hó 27-én déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál.

A részletes pályázati és szállítási föltételek, valamint a méretjegyzék az üzletvezetőségnél betekintheők. A részletes pályázati föltételek és a méretjegyzék a budapesti-dunab'parti üzletvezetőségtől díjmentesen, a szállítási föltételek készpénz fizetés mellett a budapesti nyomtatványtártól (Andrássy-ut 73. szám) megszerezhetők lévén, föltételeztetik, hogy ajánlattevő ezek teljes ismeretével bír.

Budapest, 1892. november hó 23-án.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Az üzletvezetőség.

Magyar királyi államvasutak.

157,431/92. sz.

Pályázati hirdetmény.

Műhelyi fák szállítására.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1893. évben az alábbi táblázatban foglalt műfákat szükségelvén, azoknak esetleg a következő 1894. évben szükségelendő mennyiségeknek is szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1893-ik évben szükségelt fákrol szóló részletes jegyzékek, melyekben a fának méretei és a mennyiségek kitüntetve vannak, a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 73/75. sz. a. II. emelet), vagy pedig üzletvezetőségeinknél megtekinthetők, illetve megszerezhetők.

A részletjegyzékek egyszersmind ajánlati mintáknak is használandók.

Amennyiben azonban a szállítási ügylet nem egy, hanem két évre köttenék, akkor a szállítandó fákrol szóló jegyzékek a további évre a megelőző év november havában fognak szállítónak kiadatni. Megjegyezzük, hogy az 1894. évre megrendelendő mennyiségek az 1893. évi jegyzékben kitüntetett mennyiségeknél korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek és hogy ezeknek méretei az 1893. évre szóló jegyzékben kitüntetett legnagyobb és legkisebb méretek (u. m.: hosszúság, szélesség és vastagság, illetve átmérő) határain belül a szükség szerint változhatnak.

Szükséglet-kimutatás az 1893. évre.

A fának neme	Egység	Műhely					Összesen	Jegyzet
		északi fő	nyugoti	kolozsvári	piski	szegedi		
I. Kemény fák.								
Vágott tölgyfa	m ³		202				28 230	
Tölgyfa palló	m ³		870				152 1022	
Gyertyánfa palló	m ³		7				7	
Erdei bükkfa palló	m ³ 23		10				33	
Diófa palló	m ³		13				13	
II. Puha fák.								
Lucfenyő deszka	m ³			75 58			133 5	
Erdei fenyő deszka	m ³		392				102 494	
Erdei fenyő palló	m ³		716				115 831	
Hársfa palló	m ³		15				15	
Nyárfafa palló	m ³				60 33		92	

Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy az egy évre tényleg megrendelt köbméter vagy darab össz-mennyiségből a méretjegyzékben előforduló legkisebb és legnagyobb hosszúság, szélesség és vastagság, illetve átmérő határain belül az illető szállítási év folyamán át még további

30%-ot ugyanazon árak s feltételek mellett megrendelhesen; miből folyólag a nyertes szállítók megfelelő fakészletet tartani kötelesek.

A szállításhoz következő feltételek irányadók:

1. A szállítás az anyagok szállítása iránt fennálló 129,981/91. számú általános, valamint az a műhelyi czélokra való műfák szállítására vonatkozó 134,417/92. sz. különleges feltételek alapján eszközözendő, a fent említett szállítási feltételek a pályázati határidőig az anyag és leltár beszerzési szakosztályánál és az üzletvezetőségeknél naponként a hivatalos órákban megtekinthetők, vagy a megállapított vételár lefizetése mellett posta útján is megszerezhetők.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy a vonatkozó szállítási feltételeket ismeri és azokat a jelen határozmányok folytán szenvedett változtatások tekintetbe vételével egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

2. A pontosan megtartandó szállítási határidők az ajánlati mintaképen használandó mértékjegyzék végén vannak kitüntetve.

3. A műhelyi czélokra való műfák bérmentve a m. kir. államvasutak valamely állomására szállítandók be, s e czélból az ajánlatban a szállítási állomások pontosan kitéendőek.

4. Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külczimmel: „Ajánlat épület- és műtára a 157,431/92. számhoz” 1892. évi december hó 20-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1892. évi december hó 19-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő, megjegyezvén, miszerint az értékpapírok a budapesti, illetve bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizennégy napnál nemrégibb árfolyam szerinti értékben számíttatnak, de névértéken fölül soha számításba nem vétetnek.

Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlített, az arról nyert letéti elismervény azonban nem csatolandó az ajánlathoz.

Az ajánlati árak az ajánlati mintában kitüntetett egységek szerint számban és szóban teendőek ki.

Az esetben, ha ajánló a m. kir. államvasutaknak szükségletét több éven át kívánna szállítani, akkor ajánlatában ez, valamint az egy évi szükségletre szóló ajánlati árakból való leengedés %-okban pontosan kitüntetendő.

5. Az ajánlat az említett műhelyek közül csupán egyiknek szükségletére is szólhat és bármely részmenyiségre is.

Az ajánlattevők az ajánlatukban kitüntetni tartoznak, hogy az ajánlott fákat usztatott vagy nem usztatott darabokból állítandják-e elő és hogy a fát mely erdőben fogják vágatni.

6. Ajánló cég ajánlatával az efeletti határozat hozatalig köteles felelősségben maradni.

7. Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőig vagy táviratilag tételnek, vagy melyekben vakarások fordulnak elő, végre oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vételt egyáltalán nem igényelhetnek.

8. A magy. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlók közt tekintet nélkül az árra, szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhesse az esetben, ha részmenyiség elfogadása az illető ajánlatban világosan ki nem záratt és végre, hogy a czél elérésére bármely más irányu intézkedést is tehessen.

Budapest, 1892. november havában.

**A magy. kir. államvasutak
igazgatósága.**